

eksport. Kontrolleres samme overførsel i henhold til danske formidlingsregler, vil der således være tale om dobbeltkontrol.

Vedrørende den geografiske afgrænsning af formidlingsaktiviteterne er spørgsmålet, om alene aktiviteter (forhandling mv.) foretaget på dansk område eller tillige aktiviteter i udlandet bør være omfattet af en kommende kontrolordning.

Våbenarbejdsgruppen foreslår en ordning, hvor der kræves tilladelse til formidlingsaktiviteter i såvel Danmark som udlandet, dog med undtagelse af de øvrige EU-lande.

Arbejdsgruppen har herved lagt vægt på, at udlandsaktiviteter bør være omfattet af kontrolordningen, så danske formidlere ikke kan omgå de danske kontrolregler ved at henlægge deres formidlingsaktiviteter til udlandet. For at undgå dobbeltkontrol bør formidlingsaktiviteter i andre EU-lande imidlertid undtages fra den danske kontrolordning, da disse lande selv fører – eller inden for overskuelig fremtid vil føre – kontrol med formidlingsaktiviteter foretaget på deres områder, jf. EU's fælles holdning.

Arbejdsgruppen bemærker, at muligheden for at håndhæve danske regler om kontrol med formidlingsaktiviteter i udlandet dog er begrænset af straffelovens regler om dansk straffemyndighed. Det er således som udgangspunkt alene muligt at straffe handlinger foretaget i den danske stat og på danske fartøjer samt handlinger foretaget i udlandet af personer, der har dansk statsborgerskab eller bopæl i Danmark. For handlinger foretaget i udlandet af personer, der har dansk statsborgerskab eller bopæl i Danmark er der dansk straffemyndighed, forudsat at handlingen både er strafbar efter gerningsstedets lov og dansk lov (princippet om dobbelt strafbarhed).

Reglerne om dansk straffemyndighed er beskrevet i lovforslagets pkt. 2.2.2.

Arbejdsgruppen foreslår, at kontrolordningen for så vidt angår formidlingsaktiviteter foretaget på dansk territorium skal gælde for enhver. Derimod bør danske statsborgere med fast bopæl i udlandet undtages fra kontrolordningen – og dermed fra pligten til at indhente tilladelse fra de danske myndigheder – for så vidt angår formidlingsaktiviteter i udlandet.

For så vidt angår handlinger foretaget i udlandet af virksomheder (juridiske personer) med hjemsted i Danmark bemærker arbejdsgruppen følgende: Hvis en efter danske regler ulovlig våbenformidlingsaktivitet foretages i udlandet af en ansat i en virksomhed med hjemsted i Danmark, og overtrædelsen skyldes tilregnelige forhold (f.eks. manglende eller urigtig instruktion af den ansatte), der kan henregnes til virk-

somhedens hjemsted, bør den ulovlige handling efter arbejdsgruppens opfattelse anses for begået både på hjemstedet i Danmark og på det sted i udlandet, hvor lovovertrædelsen manifesterer sig. Der henvises i den forbindelse til afsnit 2.2.2. i arbejdsgruppens rapport (bilag 1), herunder henvisningen til Straffelovrådets betænkning nr. 1289/1995 om juridiske personers bødeansvar.

Arbejdsgruppen bemærker endvidere, at det af Rigsadvokatens meddelelse om valg af ansvarssubjekt i sager om virksomhedsansvar, jf. cirkulære nr. 10723 af 6. oktober 1999, fremgår, at tiltale mod underordnede ansatte i almindelighed ikke finder sted, medmindre der foreligger særlige omstændigheder. Dette kan være tilfældet, hvis der er tale om en grov overtrædelse, som den underordnede har begået forsætligt og eventuelt på eget initiativ. I givet fald rejses om muligt også tiltale mod virksomheden.

2.5.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tiltræde arbejdsgruppens forslag om, at den kommende danske kontrolordning for våbenformidling kun skal omfatte formidling af våbenoverførsler mellem ikke-EU-lande.

Justitsministeriet kan endvidere tiltræde våbenarbejdsgruppen forslag om, at kontrolordningen skal omfatte formidlingsaktiviteter i både Danmark og udlandet, dog med undtagelse af de øvrige EU-lande, og at personer med fast bopæl i udlandet skal undtages fra kontrolordningen for så vidt angår formidlingsaktiviteter i udlandet.

Endelig kan Justitsministeriet tilslutte sig arbejdsgruppens betragtninger vedrørende handlinger foretaget i udlandet af virksomheder (juridiske personer) med hjemsted i Danmark.

2.5.3. Autorisation og registrering

2.5.3.1. Våbenarbejdsgruppens forslag

I EU's fælles holdning, FN's våbenprotokol, FN's handlingsprogram og OSCE's principper opfordres de respektive medlemsstater til – ud over en ordning med tilladelser til formidlingsaktiviteter – at overveje registrering af formidlere. I EU's fælles holdning og forslaget til OSCE's principper opfordres de respektive medlemsstater desuden til at overveje også at indføre krav om forhåndsautorisation af formidlere.

I henhold til EU's fælles holdning kræves der tilladelse til formidlingsaktiviteter vedrørende hver enkelt våbenoverførsel, og der er således ikke mulighed for at udstede mere generelle tilladelser. På den baggrund finder arbejdsgruppen ikke, at en godkendelse af formidleren som sådan har en så væsentlig selvstændig